



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 568/2021-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, konajúcou prostredníctvom prokuristu Mgr. Michala Bizoňa, LL.M., proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 15CoKR/6/2018-257 z 12. marca 2019 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Obdo/9/2020 z 28. septembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. decembra 2020 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.
2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutých rozhodnutí a ďalších príloh ústavnej sťažnosti vyplýva nasledovný stav veci:
3. Sťažovateľ sa žalobou z 23. mája 2014 doručenou Okresnému súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) domáhal uloženia povinnosti [REDACTED] (ďalej len „žalovaná“), správkyni konkurznej podstaty dlžníka [REDACTED] (ďalej aj „úpadca“), vylúčiť zo súpisu všeobecnej podstaty úpadcu nehnuteľnosti zapísané na [REDACTED] pre [REDACTED] (ďalej

len „nehnutelnosti“), v konkurznom konaní vyhlásenom na majetok dlžníka, ktoré je vedené na okresnom súde pod sp. zn. 32K/25/2013. Úpadca spolu s manželkou [REDACTED] previedli nehnuteľnosti na syna [REDACTED] kúpnu zmluvou zo 6. júla 2009, č. vkladu [REDACTED] (ďalej len „kúpna zmluva 1“), ktorý ich kúpnu zmluvou z 10. augusta 2010, č. vkladu [REDACTED] (ďalej len „kúpna zmluva 2“) previedol na sťažovateľa.

4. Okresný súd rozsudkom č. k. 29Cbi/8/2014-189 z 18. októbra 2017 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“) žalobu sťažovateľa zamietol, žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a zamietol návrh sťažovateľa na prerušenie konania. Okresný súd vychádzal z právoplatného záveru v súvisiacom konaní (sp. zn. 23Cbi/26/2014), podľa ktorého kúpna zmluva 1 je absolútne neplatným právnym úkonom pre porušenie zákazu nakladať s majetkom uloženého úpadcovi súdnym exekútorom, ako aj z dôvodu, že prevodom vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam úpadca spáchal prečin poškodzovania veriteľa (sp. zn. 2T/129/2013). Preto syn úpadcu kúpnu zmluvou 2 prevádzal vlastnícke právo, ktorého nositeľom nebol. Zároveň, na základe vykonaného dokazovania okresný súd vyhodnotil, že sťažovateľ ako žalobca nebol dobromyseľným držiteľom sporných nehnuteľností, keďže „*všetky okolnosti prípadu nasvedčujú tomu, že... vedel o nepriaznivej finančnej situácii úpadcu, o jeho neschopnosti plniť si svoje záväzky...*“. Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) na odvolanie sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu v časti I a II výroku napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie súdu prevej inštancie.

5. Sťažovateľ podal proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu dovolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) napadnutým uznesením ako neprípustné odmietol.

6. K sťažovateľom tvrdeným dôvodom prípustnosti dovolania najvyšší súd uviedol, že sa nestotožnil s tvrdením dovolateľa týkajúcim sa vady zmätočnosti vyplývajúcej z nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd vo veci rozhodol, a čo sa týka vznesenej námietky premlčania, táto je pre skúmanie platnosti (absolútnej neplatnosti) právneho úkonu právne irelevantná. Neplatnosť právneho úkonu podľa § 37 Občianskeho zákonníka je neplatnosťou absolútnou. To znamená, že na túto neplatnosť je súd povinný prihliadať vždy, a to bez ohľadu na to, či niektorý z účastníkov v priebehu konania alebo pred jeho začatím absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu namietal alebo žiadal vysloviť jeho neplatnosť žalobou. Takýto úkon je neplatný od samého začiatku. S poukazom na uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že nejde o dovolanie prípustné podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

7. Dovolací súd považoval za právne neodôvodnený aj sťažovateľom označený dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Vo vzťahu k nemu uviedol, že právna otázka, ktorú má dovolací súd v rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie (bod 29).

8. Uvedenému musí zodpovedať aj argumentácia dovolateľa, pokiaľ ide o vymedzenie právnej otázky prípadného nesprávneho posúdenia odvolacím súdom. V danom prípade dovolateľ žiadnu konkrétnu právnu otázku, od ktorej sa pri riešení sporu odvolací súd odklonil od súdnej praxe dovolacieho súdu, neuviedol. Z obsahu dovolania nie je zrejmé nielen vymedzenie právnej otázky, ktorá musí byť pre rozhodnutie vo veci rozhodujúcou, ale z dovolania ani nevyplýva, ako mal súd

vymedzenú právnu otázku správne právne posúdiť. Táto povinnosť sa vzťahuje nielen na samotné vymedzenie právnej otázky, ktorá musí byť pre rozhodnutie vo veci rozhodujúcou, ale aj na to, aby právna otázka a dovolateľom predložené právne posúdenie mali oporu v zistenom skutkovom stave súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd je podľa § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil odvolací súd (bod 30).

9. Dovolateľom označená právna otázka, od ktorej vyriešenia malo podľa neho závisieť vyriešenie sporu, znie: „či k porušeniu zákazu predat' nehnuteľnosť dochádza v momente už uzatvorenia kúpnej zmluvy, alebo až prevodom vlastníctva nehnuteľnosti.“ (bod 31)

10. Predmetom konania je žaloba o vylúčenie majetku zo súpisu všeobecnej podstaty úpadcu. Ide o nárok posudzovaný podľa ustanovení „zákona o konkurze a vyrovnaní“. Právna otázka predložená dovolateľom, ktorá by mala zakladať prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, s danou problematikou absolútne nesúvisí a ani nebola predmetom prieskumu konajúcich súdov. Konajúce súdy zhodne dospeli k záveru, že žalovaná správkyňa konkurznej podstaty úpadcu sporné nehnuteľnosti zapísala do všeobecnej konkurznej podstaty správne a dôvodne, keďže na základe kúpnej zmluvy z 10. augusta 2010 žalobca nenadobudol tieto nehnuteľnosti do svojho vlastníctva. Vykonané dokazovanie bolo zamerané na preukázanie dobromyseľnosti žalobcu, teda jeho dobrú vieru v to, že [REDAKOVANÉ] bol vlastníkom nehnuteľností a žalobca nemohol mať vedomosti o existencii okolností, ktoré by mohli byť podkladom pre odporovanie právneho úkonu (bod 32).

11. Súdmi nižších stupňov ustálili v konaní, že dobrá viera žalobcu pri nadobudnutí vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré žiada žalobca zo všeobecnej podstaty vylúčiť, preukázaná nebola. Nastolená právna otázka, ktorou žalobca sleduje platnosť zmluvy 1, tak nemôže priniesť zmenu záverov konajúcich súdov, teda pozitívny výsledok v právnom postavení žalobcu, ktoré sa nezmení (bod 33).

12. Vzhľadom na fakt, že dovolateľom nastolená právna otázka nie je takou otázkou, od ktorej sa mal odvolací súd pri riešení sporu vo veci samej odkloniť od praxe dovolacieho súdu, najvyšší súd skúmanie obsahu rozhodnutí, ktoré dovolateľ označil ako tie, od ktorých sa odvolací súd pri riešení sporu odklonil, považuje za bezpredmetné a pre posúdenie prípustnosti dovolania za právne irelevantné (bod 34).

II.

Argumentácia sťažovateľa

13. Podľa tvrdenia sťažovateľa odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu je zmätočné a protirečivé. Sťažovateľ odvodzoval prípustnosť podaného dovolania aj s poukazom na § 421 ods. 1 písm. a) CSP, pretože rozhodnutie dovolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Sťažovateľ v bode 21 dovolania vymedzil predmetnú právnu otázku, t. j. že súd prvej inštancie rozhodol, že kúpna zmluva 1 je neplatná (a tým aj kúpna zmluva 2), pretože úpadca napriek zákazu nakladať so svojím majetkom po doručení upovedomenia o začatí exekúcie úradne osvedčil podpisy na kúpnej zmluve 1 a podal návrh na povolenie vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Sťažovateľ v bode 22 dovolania označil ustálenú rozhodovaciu prax,

od ktorej sa okresný súd aj krajský súd odklonili (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1VCdo/1/2017), v zmysle ktorej k porušeniu zákazu predat' nehnuteľnosť dochádza už v momente uzatvorenia kúpnej zmluvy, nie až zmenou vlastníctva nehnuteľnosti. Konajúce súdy preto mali dospieť k záveru, že zmluva 1 je platná a úradné osvedčenie podpisov predávajúcich a podanie návrhu na vklad vlastníckeho práva na príslušnom katastrálnom úrade po doručení upovedomenia o začatí exekúcie jej platnosť nespochybňuje. Najvyšší súd v bode 30 uviedol, že dovolateľ žiadnu konkrétnu právnu otázku, od ktorej sa pri riešení sporu odvolací súd odklonil od súdnej praxe dovolacieho súdu, neuviedol. Z dovolania vraj nie je zrejmé ani to, ako mal súd vymedzenú právnu otázku správne posúdiť. Najvyšší súd pritom v bode 31 napadnutého uznesenia zhrnul, ako znie dovolateľom označená právna otázka. Sťažovateľovi tiež nie je zrejmé, prečo sa najvyšší súd v bode 32 zmieňuje o okolnostiach, ktoré by mohli byť podkladom pre odporovanie právneho úkonu, keďže odporovateľnosť s podanou žalobou žiaden súvis nemá. Najvyšší súd v bode 34 napadnutého uznesenia uzavrel, že dovolaním nastolená právna otázka (ktorú vraj sťažovateľ neuviedol), nie je takou otázkou, od ktorej by sa odvolací súd odklonil.

14. Podľa najvyššieho súdu (body 32 a 33 napadnutého uznesenia) predmetom konania pred všeobecnými súdmi malo byť iba posúdenie dobrej viery sťažovateľa pri nadobudnutí vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Dovolacia argumentácia sťažovateľa (body 20 až 23) však smerovala k zmluve 1, nie k zmluve 2. Konajúce súdy sa zaoberali najprv predbežnou otázkou, či je zmluva 1 platná, a keď dospeli k záveru, že nie je, jej neplatnosťou odôvodnili aj neplatnosť následnej zmluvy 2. Konajúce súdy žiadnu inú vadu zmluvy 2 nevytkli. Keďže neplatnosť zmluvy 1 bola dôvodom zamietnutia podanej žaloby, nepochybne išlo o otázku, ktorej iné (opačné) posúdenie (platnosť zmluvy 1) by malo za následok zmenu záverov všeobecných súdov, teda vyhovie podanej žalobe.

15. Konajúce súdy sa podľa sťažovateľa nevysporiadali s námietkou premlčania, ktorú sťažovateľ uplatnil v odvolaní. Sťažovateľ zdôraznil skutočnosť, že zmluva 1 bola na strane predávajúcich uzavretá nie iba úpadcom, ale aj jeho manželkou. Pretože predávajúca [REDAKOVANÉ] „konala bez (platného) súhlasu Úpadcu ako svojho manžela (keďže súd posúdil konanie Úpadcu ako neplatné)“, jej konanie sa považuje za platné, a preto do úvahy prichádzala iba relatívna neplatnosť zmluvy 1. Žalovaná mala možnosť dovolávať sa neplatnosti zmluvy 1 v 3-ročnej premlčacej dobe, čo neurobila. Zmluva 1 je preto platná, čím zároveň odpadá aj tvrdý dôvod neplatnosti zmluvy 2. Námietku premlčania je možné vzniesť kedykoľvek v priebehu konania, pričom konajúci súd je povinný *ex offi* sa ňou zaoberať. Krajský súd „ako keby si námietku premlčania ani nevšimol“, napadnutý rozsudok tak jednoznačne nespĺňa kvalitatívne požiadavky kladené na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Najvyšší súd k námietke premlčania (v bode 24) uviedol iba toľko, že táto je „právne irelevantná“, čím poprel svoju vlastnú judikatúru (rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/120/2009).

16. Jedným z argumentov sťažovateľa bolo, že nehnuteľnosti nadobudol v dobrej viere, že [REDAKOVANÉ] bol v čase uzavretia zmluvy 2 vlastníkom nehnuteľností. Súd prvej inštancie svoje zistenie o opaku založil na jedinej vete úpadcu, ktorú «absolútne vytrhol z kontextu všetkých ostatných svedeckých výpovedí, cit.: „Od p. [REDAKOVANÉ] som mal požičaných 20.000,- eur cez syna!“». Súd prvej inštancie z toho vyvodil, že o dobromyseľnosti žalobcu existujú vážne pochybnosti. Sťažovateľ nespochybňuje, že úpadca mohol predmetné právne vzťahy subjektívne vnímať tak, že pôžičku mal poskytnutú od sťažovateľa, tento subjektívny pocit úpadcu je však vzhľadom na jeho pozíciu

svedka a tiež absenciu akéhokoľvek právneho vzdelania pre zistenie skutkového stavu irelevantný. Krajský súd tiež „vzhliadol vážne pochybnosti o dobromyselnom konaní žalobcu“ okrem iného z dôvodu, že nepreukázal investície, ktoré tvrdil, že na nehnuteľnosti vynaložil. Sťažovateľ nepovažuje za nič výnimočné, že tak ako on, aj ostatní ľudia vykonávajú rekonštrukciu domu na dedine často svojpomocne, pričom doklady o kúpe materiálu si nearchivujú 4 roky po rekonštrukcii. Táto skutočnosť rozhodne nie je spôsobilá spochybniť dobrú vieru sťažovateľa. Ak všeobecné súdy mali o dobrej viere sťažovateľa iba pochybnosti, tak platí, že pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená (§ 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Napadnutý rozsudok krajského súdu je podľa sťažovateľa aj z tohto hľadiska ústavne neutržateľný.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

17. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby sťažovateľa, a tiež napadnutým uznesením, ktorým najvyšší súd dovolanie sťažovateľa proti napadnutému rozsudku ako neprípustné odmietol. Napadnuté uznesenie sťažovateľ považuje za zmätočné a protirečivé. Súčasne namieta nedostatočné odôvodnenie napadnutých rozhodnutí, v ktorých sa konajúce súdy nevysporiadali s námietkou premlčania. Sťažovateľ nesúhlasí ani so závermi všeobecných súdov o pochybnostiach o jeho dobromyselnosti pri užívaní nehnuteľností, pričom rozsudok krajského súdu je podľa sťažovateľa z tohto hľadiska ústavne neutržateľný.

18. Ústavný súd zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže v konkrétnej veci uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu (aj keď toto posúdenie najvyšším súdom je z hľadiska jeho ústavnej udržateľnosti preskúmateľné ústavným súdom v konaní o ústavnej sťažnosti). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016, II. ÚS 255/2018).

19. Kritika sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu spočíva v jeho tvrdení, že najvyšší súd na jednej strane uvádza, že sťažovateľ ako dovolateľ nevymedzil právnu otázku, pri riešení ktorej sa mal odvolací súd odkloniť od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a vzápätí ju uvádza, citujúc dovolateľa. V bode 30 odôvodnenia napadnutého uznesenia dovolací súd konštatoval, že „V danom prípade, dovolateľ žiadnu konkrétnu právnu otázku, od ktorej sa pri riešení sporu odvolací súd odklonil od súdnej praxe dovolacieho súdu, dovolateľ neuviedol.“. Najvyšší súd teda nekonštatoval, že sťažovateľ nesformuloval žiadnu právnu otázku, konštatoval iba to, že nesformuloval žiadnu takú právnu otázku, od ktorej by sa odvolací súd pri riešení sporu odklonil. Nadväzne potom dovolací súd (tiež v bode 30) výstižne uviedol, že „Z obsahu dovolania nie je zrejmé... vymedzenie právnej otázky, ktorá musí byť pre rozhodnutie

vo veci rozhodujúcou.“. V bode 32 napadnutého uznesenia najvyšší súd správne vyhodnotil, že otázka, ktorú sťažovateľ sformuloval (v bode 31 napadnutého uznesenia), s danou problematikou (teda s predmetom konania vymedzeným návrhom na vylúčenie majetku z konkurznej podstaty úpadcu) nesúvisí a ani nebola predmetom prieskumu súdov nižšieho stupňa. Najvyšší súd zrozumiteľne uviedol, že vykonané dokazovanie bolo zamerané na preukázanie dobromyseľnosti žalobcu, teda jeho dobrú vieru v to, že [REDAKOVANÉ] bol vlastníkom nehnuteľností, a nadväznej dobromyseľnosti pri užívaní sporných nehnuteľností, čo je správne vymedzenie prejudícia incidenčného sporu, lebo podľa žalobných tvrdení sťažovateľa jeho vlastnícke právo malo vyplývať z kúpnej zmluvy 2, nie z kúpnej zmluvy 1. Z uvedeného vyplýva, že pre rozhodnutie odvolacieho súdu nebola spornou otázkou platnosti či neplatnosti kúpnej zmluvy 1 (ktorá už v tom čase bola právoplatne vyriešená), a teda nebolo ani rozhodujúce to, či zákaz nakladať s nehnuteľnosťami po začatí exekúcie sa uplatní len na moment uzatvárania kúpnej zmluvy alebo až na moment podania návrhu na vklad (sťažovateľom sformulovaná otázka v dovolaní, pozn.). Kúpna zmluva 1 totiž bola okresným súdom v konaní sp. zn. 23Cb/26/2014 právoplatne označená za absolútne neplatnú. Preto sa ani najvyšší súd nemýlil, keď sťažovateľom sformulovanú otázku nepovažoval za takú, ktorá bola pre rozhodovanie odvolacieho súdu rozhodujúcou.

20. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, preto nezistil, že by účinky výkonu jeho dovolacej právomoci pri posudzovaní prípustnosti dovolania sťažovateľa podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP boli nezlučiteľné so základným právom strany konania na súdnu ochranu, či so zásadami spravodlivého procesu.

21. Druhá námietka v ústavnej sťažnosti smeruje k tomu, že konajúce súdy sa nevysporiadali s námietkou premlčania, ktorú sťažovateľ uplatnil v odvolaní. Konkrétne malo ísť o premlčanie práva domáhať sa vyslovenia neplatnosti kúpnej zmluvy 1.

22. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v dovolaní proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP uplatnil aj námietku nedostatočného odôvodnenia, resp. nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku vo vzťahu k ním vznesenej námietke premlčania, ktorou sa najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia (body 24 a 25) aj zaoberal. Uplatnenie právomoci najvyššieho súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu zaoberať sa odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu vo vzťahu k sťažovateľom vznesenej námietke premlčania (čl. 127 ods. 1 ústavy).

23. Pokiaľ ide o túto námietku smerujúcu voči najvyššiemu súdu, ten v odôvodnení napadnutého uznesenia jednoznačne uviedol, že vznesená námietka premlčania je pre skúmanie platnosti (absolútnej neplatnosti) právneho úkonu právne irelevantná (bod 24). Ak teda právnym základom pre nevyhovenie sťažovateľovej žalobe bol záver o absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy 2 (syn úpadcu prevádzal niečo, čo nevlastnil, pozn.), potom otázka premlčania práva žalovať kúpnu zmluvu 1 je pre poskytovanie súdnej ochrany vo vylučovacom spore sťažovateľa skutočne irelevantnou. Napokon najvyšší súd správne v bode 25 odôvodnenia napadnutého uznesenia zdôraznil povinnosť súdu prihliadať na absolútnu neplatnosť *ex officio*, ako aj podstatu absolútnej neplatnosti, ktorá pôsobí od počiatku. V tomto smere teda najvyšší súd dostatočne a ústavne konformným spôsobom zareagoval na námietku nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, rešpektujúc právny názor, podľa ktorého právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená povinnosť súdu dať odpoveď na každú otázku nastolenú stranou

konania, ale len na takú, ktorá má pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Najvyšší súd pritom vysvetlil, prečo námietka premlčania takýto význam v konaní o vylučovacej žalobe sťažovateľa nemala. Ústavný súd preto námietku nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia v tejto časti považoval za nedôvodnú.

24. Napokon sťažovateľ namieta závery všeobecných súdov o pochybnostiach a dobromyseľnosti sťažovateľa. Krajský súd v napadnutom rozsudku zdôraznil, že sťažovateľ poznal zlú finančnú situáciu úpadcu (vedel o jeho neschopnosti plniť si svoje záväzky), návrhy oboch kúpnych zmlúv pripravoval práve sťažovateľ, o nehnuteľnosti nejavil záujem, nesprával sa k nim ako ku vlastným, údajne realizované investície nedokázal preukázať (tvrdenie sťažovateľa v ústavnej sťažnosti, že nie je obvyklé 4 roky archivovať doklady o rekonštrukcii, je z tohto pohľadu irelevantné). Sťažovateľ navyše vedel, že vstupuje do rizikových právnych vzťahov (bod 27 rozsudku okresného súdu). Nemožno preto súhlasiť s tvrdením sťažovateľa, že konajúce súdy založili svoj právny záver o nedobromyseľnosti sťažovateľa len na výpovedi úpadcu vytrhutej z kontextu všetkých ostatných svedeckých výpovedí. Ústavný súd, vychádzajúc z odôvodnení rozhodnutí vo veci konajúcich súdov, konštatuje, že v popísaných okolnostiach sa právny záver okresného súdu a krajského súdu o nedobromyseľnosti sťažovateľa nejaví ako arbitrárny alebo ústavne neudržateľný. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04). O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06). Keďže právny záver krajského súdu v okolnostiach sťažovateľovej veci takéto znaky nevykazuje, ústavný súd nie je oprávnený jeho právny názor nahrádzať.

25. Ústavný súd na základe uvedeného dospel k záveru, že sťažovateľom uplatnené námietky sú nedôvodné a nesignalizujú takú priamu príčinnú súvislosť s možným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny či práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol vysloviť ich porušenie. Skutočnosť, že konajúce súdy v napadnutých rozhodnutiach vyslovili právny názor, s ktorým sa sťažovateľ nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení označených práv. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť ako celok odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

26. S prihliadnutím na odmietnutie ústavnej sťažnosti rozhodovanie o návrhu sťažovateľa na zrušenie napadnutých rozhodnutí a vrátenie veci na ďalšie konanie stratilo opodstatnenie, preto sa ním ústavný súd už nezaoberal.

27. Ústavný súd, sledujúc hľadiská hospodárnosti konania, nepristúpil k výzve sťažovateľovi na odstránenie nedostatkov v zákonom ustanovených náležitostiach ústavnej sťažnosti spočívajúcich v nedostatku predloženého plnomocenstva, ktorým sťažovateľ splnomocnil advokátsku kanceláriu BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., na zastupovanie len v dovolacom konaní.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. októbra 2021

Robert Šorl
predseda senátu